

МОВА

ЦУДОУНАЯ

× ПРАВИЛЫ ГУЛЬНІ ×

КОЛЬКАСЦЬ
ГУЛЬЦОЎ:
2-6
ЧАЛАВЕК

ЧАС
ГУЛЬНІ:
20-30
ХВІЛІН

УЗРОСТ
ГУЛЬЦОЎ:
Ад 14
ГОА

СКЛАД ГУЛЬНІ:

- × 100 двухбаковых картка са словамі і літарамі
- × 6 картка з пыталнікамі
- × правілы гульні

Перад вамі настольная гульня, дзе сабраныя 100 цудоўных унікальных беларускіх словаў, якія часта ўжываюцца ў паўсядзённым жыцці. Гэтая вясёлая і інтэлектуальная гульня дапаможа вам прыемна бавіць час разам з сям'ёй і сябрамі. А таксама можа стаць добрай нагодай паразмаўляць па-беларуску альбо зрабіць свой першы крок да беларускай мовы!

Скачать вариант правил **НА РУССКОМ ЯЗЫКЕ** вы можете на сайте **OZ.BY** и **A4GAMES.BY**.

Гульня мае **ТРЫ РОЗНЫЯ ВАРЫЯНТЫ ПРАВАЛАЎ**. Перад пачаткам абярыце адзін з іх. Калі вы гуляеце ўпершыню, раім знаёміцца з варыянтамі ў парадку іх змяшчэння ў правілах. А таксама раім падчас гульні спрабаваць размаўляць выключна па-беларуску.

ПЕРШЫ ВАРЫЯНТ пазнаёміць вас са словамі на картках. Каб перамагчы ў гэтым варыянце гульні трэба быць хуткім і ўважлівым. У **ДРУГІМ ВАРЫЯНЦЕ** трэба загадваць і адгадаць словы, і гэта дапаможа вам замацаваць свае веды. **ТРЭЦІ ВАРЫЯНТ** правярыць вашыя веды і пашырыць слоўнік запас. У гэтым варыянце галоўная роля будзе належаць літарам. Вам давядзецца называць словы, якіх няма на картках.

1 ХУТЧЭЙ АДШУКАЙ ПАТРЭБНУЮ ЛІТАРУ

ПАДРЫХОЎКА. Вам спатрэбяцца ўсе карткі. Перамяшайце калоду і пакладзіце ў цэнтр стала літарамі ўніз. Выкладзіце з калоды ў цэнтр стала 6 картка словамі ўверх.

МЭТА ГУЛЬНІ. Хутчэй за ўсіх назваць словы, у якіх ёсць адкрытая літара.

ХОД ГУЛЬНІ. Пераварніце верхнюю картку з калоды літарай уверх. Усе гульцы адначасова шукаюць словы, у якіх ёсць адкрытая літара. Той, хто знаходзіць, павінен назваць уголос гэтыя словы. Гулец, які першы назваў слова, забірае картку са словам сабе ў якасці пераможнага бала. Адкрытая літара можа прысутнічаць у некалькіх словах адначасова, таму адзін гулец можа паспець за раўнд назваць шэраг словаў, альбо розныя гульцы могуць назваць па аднаму ці некалькі словаў.

Можа стацца, што ні ў адным з шасці словаў **НЯМА АДКРЫТАЙ ЛІТАРЫ**. Тады, каб перамагчы, гулец павінен першым вымавіць «**няма літары**» і забраць сабе картку з літарай, гэта будзе яго пераможны бал.

Пасля таго, як назвалі ўсе словы, у якіх ёсць адкрытая літара, раўнд заканчваецца. Дакладзіце ў цэнтр новыя карткі са словамі, каб агулам на стала іх было шэсць.

Калі ўсе ўдзельнікі гатовыя, пачніце новы раўнд і пераварніце верхнюю картку з калоды літарай уверх. Пераварочвайце картку літарай уверх па чарзе альбо абярыце аднаго ўдзельніка, які будзе гэта рабіць штораза.

Можа здарыцца, што некалькі ўдзельнікаў назвалі адначасова адно і тое ж слова. Калі немагчыма вызначыць пераможцу, картка застаецца ляжаць на месцы і нікому не дастаецца.

КАНЕЦ ГУЛЬНІ. Гульня заканчваецца, калі скончыліся ўсе карткі ў калодзе. Перамагае гулец, які набраў больш картка.

2 ПРАВИЛЬНА АДГАДАЙ СЛОВА СУПЕРНІКА

ПАДРЫХОЎКА. У гэты варыянт раім гуляць ад 3 чалавек. Перамяшайце калоду словамі ўніз. Раздайце ўсім гульцам па 10 картка са словамі і па адной картцы з пыталнікам. Кожны з гульцоў абірае сярод сваіх картка адну, са словам, якое будзе загадваць. Пакладзіце яе перад сабой пад картку з пыталнікам так, каб ніхто не ўбачыў слова і малюнак. Астатнія дзевяць картка выкладзіце перад сабой літарамі ўверх.

МЭТА ГУЛЬНІ. Адгадаць як мага больш словаў, якія загадалі супернікі.

ХОД ГУЛЬНІ. 1. ЗАГАДАЙЦЕ СЛОВА

Усе гульцы па чарзе загадваюць слова.

Гулец, які загадвае слова, павінен:

1. Выкласці пасярэдзіне стала сваю картку з пыталнікам, пад якой ляжыць картка са словам. Гэтае слова павінны адгадаць астатнія гульцы.

2. Выкласці адну літару, якая ёсць у загаданым слове. (Калі загадваеце слова звярніце ўвагу, каб сярод вашых картка была літара для падказкі.)

2. АДГАДАЙЦЕ СЛОВА.

Кожны гулец па чарзе выкладвае ў цэнтр стала адну са сваіх картка з літарай, якая, на яго погляд, ёсць у загаданым слове.

+ **КАЛІ ЛІТАРЫ НЯМА**, картка адкладаецца ўбок. Гулец, які няправільна абраў літару, набірае з калоды адну картку. Цяпер ён мае права адгадаць слова (па жаданню).

+ **КАЛІ ЛІТАРА ЁСЦЬ**, картка застаецца ляжаць у цэнтры стала побач з карткай пыталніка. Гулец, які правільна абраў літару, не набірае новых картка. Ён мае права адгадаць слова (па жаданню).

Гулец, які вырашыў паспрабаваць **адгадаць слова**, называе яго цалкам.

+ **КАЛІ ЁН ПАМЫЛІЎСЯ**, то набірае з калоды дзве карткі і перадае ход.

+ **КАЛІ ЁН АДГАДАЎ**, то забірае сабе картку з пыталнікам і паказвае ўсім загаданае слова. Карткі з цэнтры стала адкладаюцца ў скід. Ход перадаецца наступнаму гульцу.

КАНЕЦ ГУЛЬНІ. Гульня заканчваецца, калі ўсе словы адгаданыя. Вызначце пераможцу. Дзеля гэтага скіньце па адной картцы з літарай за кожную картку пыталніка ў вас на руках і падлічыце рэшту. Перамагае гулец, які мае менш за ўсіх картка. У гульні можа быць некалькі пераможцаў.

ВАРЫЯНТ З НОВЫМІ СЛОВАМІ. Падчас гульні вы можаце загадваць словы, якіх няма на картках. У гэтым выпадку напішыце на паперы загаданае слова і пакладзіце пад картку з пыталнікам. Калі будзеце загадваць, дайце падказку: назавіце тэму і колькасць літар у слове.

3 ПЕРШЫМ СКЛАДЗІ СЛОВА З АДКРЫТЫХ ЛІТАР

ПАДРЫХОЎКА. Перамяшайце ўсе карткі і пакладзіце калоду ў цэнтр стала словамі ўверх. Раздайце кожнаму гульцу па адной выпадковай літары. Гэтыя літары ляжаць каля гульцоў і бачныя ўсім. Для першых гульніаў раім раздаць літары: **П, К, Р, Н, С, М.**

МЭТА ГУЛЬНІ. Называць словы, у якіх ёсць адкрытыя літары, каб першым сабраць пяць картак з літарамі.

ХОД ГУЛЬНІ. Пераварніце верхнюю картку з калоды літарай ўверх. Усе гульцы як мага хутчэй спрабуюць назваць слова, якое адпавядае наступным правілам:

- + у слове павінна быць **адкрытая літара** (у любым месцы слова).
 - + у слове павінны быць **усе літары, якія ляжаць каля гульца** (у любым месцы і паслядоўнасці). Напачатку гульні гэта будзе адна літара, цягам гульні колькасць літар будзе павялічвацца.
- Слова можа складацца з любой колькасці літар.

Гулец, які першым правільна назваў слова, забірае картку з літарай з цэнтра стала і кладзе каля сябе — цяпер гэта ягоная картка. Пачніце новы раўнд.

У пачатку гульні перад вамі ляжаць адна літара, таму трэба назваць слова, дзе ёсць **дзе літары: адкрытая** (агульная для ўсіх) **і вашая**. Пасля таго, як вы выйграеце новую картку з літарай, перад вамі будзе ляжаць ужо дзве карткі з літарамі. Цяпер трэба назваць слова, дзе ёсць тры літары: адкрытая і дзве вашыя! З кожнай перамогай у вас будзе станавіцца больш літар, і кожны раз усе яны павінны прысутнічаць у слове.

АДНОЛЬКАВЫЯ ЛІТАРЫ. Калі сярод літар (адкрытай і вашых) ёсць аднолькавыя, то яны павінны паўтарацца ў названым слове столькі ж разоў!

ЗГУБІЦЬ ЛІТАРУ. Можна стацца, што вам дасталіся літары, з якімі цяжка прыдумаць слова. Асабліва гэта адчувальна, калі вы ўжо сабралі каля сябе тры альбо чатыры карткі. У такім выпадку вы можаце згубіць літару. Назавіце слова, у якім **няма адной з вашых літар**. Калі вы пераможаце ў гэтым раўндзе, то павінны будзеце скінуць картку з літарай, якую вы не назвалі.

ПЕРАМОГА. Гулец, які першым назваў слова, дзе будзе пяць літар, перамагае. Пяць літар – гэта чатыры свае і адна адкрытая (агульная)!

РОЗНЫЯ ЎЗРОЎНІ СКЛАДАНАСЦІ. Каб спрасціць гульніаў, згуляйце да трох літар. Каб зрабіць гульніаў цяжэйшай, згуляйце да шасці альбо нават сямі літар. У гэтым выпадку актыўна карыстайцеся магчымасцю згубіць літару.

СЛОЎНІК

BY	RU	ENG	BY	RU	ENG	BY	RU	ENG
адліга	оттепель	thaw	імбрык	заварник	teapot	пацеркі	бусы	bead necklace
ажыны	ежевика	blackberry	кава	кофе	coffee	паштоўка	открытка	postcard
аловак	карандаш	pencil	кавун	арбуз	watermelon	пернік	пряник	gingerbread
арэлі	качели	swing	калыска	колыбель	cradle	прамень	луч	sunbeam
багоўка	божья коровка	lady-bird	канапа	диван	sofa	птушка	птица	bird
бразготка	погремушка	rattle	капялюш	шляпа	hat	раніца	утро	morning
бульба	картошка	potato	каханне	любовь	love	ровар	велосипед	bicycle
бусел	аист	stork	кашуля	рубашка	shirt	рондаль	кастрюля	saucerpan
вавёрка	белка	squirrel	кветка	цветок	flower	ручнік	полотенце	towel
вежа	башня	tower	квіток	билет	ticket	садавіна	фрукты	fruit
верш	стихотворение	poem	кола	колесо	wheel	свята	праздник	holiday
ветразь	парус	sail	коўдра	одеяло	duvet	скарб	сокровище	treasure
вогнішча	костёр	fire	краіна	страна	country	слімак	улитка	snail
вожык	ёжик	hedgehog	крама	магазин	shop	слоік	банка	jar
вока	глаз	eye	крыніца	источник	spring-well	сняданак	завтрак	breakfast
вусны	губы	lips	крэйда	мел	crayon	спатканне	свидание	date
вырай	тёплые края	warm countries	лазня	баня	sauna	суценка	платье	dress
вяселле	свадьба	wedding	ліхтарык	фонарик	lantern	суніцы	земляника	wild strawberry
вясёлка	радуга	rainbow	люстэрка	зеркало	mirror	сусвет	вселенная	universe
вятрак	мельница	windmill	лядзях	сосулька	icicle	сцежка	тропинка	path
вячэра	ужин	dinner	маладзік	растущий месяц	new moon	сяброўства	дружба	friendship
гадзіннік	часы	watch	мапа	карта	map	філіжанка	чашка	tea-cup
галіна	ветка	branch	марозіва	мороженное	ice-cream	фіранкі	шторы	curtains
гаманец	кошелёк	wallet	навальніца	гроза	thunderstorm	хата	дом	home
гародніна	овощи	vegetables	намёт	палатка	tent	хваля	волна	wave
гузік	пуговица	button	нататнік	ежедневник	notebook	цмок	дракон	dragon
гульніаў	игра	game	натхненне	вдохновение	inspiration	чуд	чудо	miracle
дзьмухавец	одуванчик	dandelion	немаўля	младенец	baby	цукерка	конфета	sweet
дотык	прикосновение	touch	паветра	воздух	air	цягнік	поезд	train
жарт	шутка	joke	падабайка	лайк	like	чабор	тимьян	thyme
заплечнік	рюкзак	backpack	падарожжа	путешествие	journey	швэдар	свитер	sweater
збожжа	зерно	grain	падарунак	подарок	present	шкарпэтка	носки	socks
знічка	падающая звезда	shooting star	парасон	зонтик	umbrella	ялінка	ёлка	fir-tree
			парастак	росток	sprout			